

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Баранова В.Г.

“ ___ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності «Фінанси і кредит»

за темою:

***«Формування і резерви зростання доходів
Державного бюджету України»***

Виконавець

студентка 41 групи

фінансово – економічного факультету

Чулак Наталя Іванівна

Науковий керівник

к.е.н., ст. викладач

Кир'язова Тетяна Олександрівна

Одеса 2016

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ I Теоретичні та законодавчі засади формування доходів Державного бюджету України.....	7
1.1. Економічна сутність доходів, їх склад, класифікація та джерела формування.....	7
1.2. Актуальні проблеми формування доходів Державного бюджету України....	16
1.3. Нормативно – правове забезпечення формування дохідної частини Державного бюджету України.....	22
РОЗДІЛ II Динаміка формування дохідної частини Державного бюджету України у 2011 – 2015 роках.....	28
2.1. Оцінювання виконання дохідної частини Державного бюджету України у 2011 – 2015 роках.....	28
2.2. Вплив податкових надходжень на формування дохідної частини Державного бюджету України у 2011 – 2015 роках.....	43
2.3. Вплив економічних і соціальних факторів на формування доходів Державного бюджету.....	54
РОЗДІЛ 3 Пріоритетні напрямки вдосконалення формування доходної частини Державного бюджету.....	65
3.1. Зарубіжний досвід формування доходів Державного бюджету та можливості його використання в Україні.....	65
3.2. Резерви зростання дохідної частини бюджету.....	71
3.3. Шляхи вирішення проблем формування доходів Державного бюджету.....	77
Висновки.....	83
Список використаної літератури.....	87
Додатки.....	95

ВСТУП

Державний бюджет є одною із головних ланок фінансової системи. Державний бюджет впливає на всі процеси, які відбуваються у соціальній та економічній сферах суспільства. Він фактично забезпечує існування країни, розвиток її економіки і культури, соціальний захист населення. Через бюджет держава акумулює кошти для фінансування пріоритетних напрямів виробництва, соціального розвитку, активізує заходи щодо збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів, а також цільового і економного витрачання державних коштів.

Специфіка доходів бюджету полягає у тому, що правильне їх формування, організація та використання зумовлюють підвищення ефективності соціально-економічного розвитку країни та подальшу його стабілізацію.

В сучасних економічних реаліях проблеми формування достатнього обсягу доходів бюджету і забезпечення ефективного їх використання набувають особливої уваги. Недоліки законодавства, превалювання застарілих та неефективних підходів до організації бюджетних відносин з одночасним спадом в економіці ускладнюють наповнення бюджету.

Дослідження проблем формування дохідної частини Державного бюджету України викликає інтерес, насамперед тому, що саме бюджет характеризує рівень економічного розвитку країни, і завдяки правильному здійсненню бюджетного процесу забезпечується економічна і соціальна стабільність та належний життєвий рівень населення. Через Державний бюджет органи державної виконавчої влади здійснюють реалізацію державної внутрішньої і зовнішньої політики, державне регулювання і стимулювання економіки, фінансування соціальної політики з врахуванням довгострокових інтересів країни. Збільшення асигнувань з Державного бюджету сприяє зростанню сукупного попиту в економіці і, відповідно, збільшенню випуску продукції і зайнятості. У свою чергу, можливість утримувати соціальну сферу, забезпечувати соціальні гарантії населенню залежить від стану надходжень до бюджету.

Питання наповнення Державного бюджету завжди було й буде актуальним як для України, так і для інших країн. Тому на нинішньому етапі розвитку дохідної бази Державного бюджету України актуальною проблемою є дослідження системи доходів бюджету держави з метою визначення основ його функціонування, чинників впливу та вдосконалення регулювання, виявлення шляхів їх збільшення та раціонального використання.

Проблеми теорії, методології та практики управління дохідною частиною Державного бюджету висвітлені у працях таких вчених, як Пасічник Ю.В., Базилевич В. Д., Василик О.Д., Опарін В.М., Огонь Ц. Г., Ковальчук С. В., Булгакова С. О., Сафонова Л. Д., Старосенко Г. Г., Романенко О. В., Єпіфанов А. О. та інших.

Метою роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів формування доходів Державного бюджету України та обґрунтування можливих шляхів їх підвищення.

Відповідно до поставленої мети необхідно визначити наступні завдання:

- дослідити теоретичні та законодавчі основи формування доходів Державного бюджету України;
- розглянути джерела формування дохідної бази Державного бюджету;
- визначити актуальні проблеми формування доходів бюджету;
- провести моніторинг виконання доходів Державного бюджету за останні роки;
- оцінити роль податкових надходжень в процесі формування дохідної частини Державного бюджету;
- охарактеризувати вплив макроекономічних факторів на наповнення дохідної частини;
- запропонувати можливі шляхи вирішення проблем формування доходів Державного бюджету;
- обґрунтувати резерви збільшення надходжень до Державного бюджету України;
- розглянути зарубіжний досвід формування доходів Державних бюджетів.

Об'єктом дослідження є процес формування дохідної частини Державного бюджету України.

Предметом дослідження виступають доходи Державного бюджету України в частині їх формування та виявлення резервів зростання.

Для вирішення поставлених завдань та, відповідно, досягнення мети дипломної роботи був використаний системний аналіз, тобто об'єкт дослідження розглядається як система взаємопов'язаних елементів. У ході дослідження були використані такі методи, як аналіз та синтез, індукція та дедукція, структурно-логічний метод, метод порівняння та узагальнення, графічний метод, арифметичний метод, метод аналогії, метод групування даних, метод статистичного аналізу та ін.

Інформаційною базою є Конституція України, Бюджетний кодекс, Податковий кодекс, закони України, постанови Кабінету Міністрів, інші нормативно-правові акти, звітність Міністерства фінансів України, Рахункової палати, Державної казначейської служби України, Державної фіскальної служби та інші. В якості інформаційної бази до написання дипломної роботи використані ще праці вітчизняних та зарубіжних вчених – економістів, підручники, монографії, посібники, матеріали періодичних видань та різнопланові статистичні матеріали.

Основні практичні результати дослідження апробовані на Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів та молодих вчених «Економічний розвиток в рішенні проблем суспільства» 24 березня 2015 року з доповіддю на тему «Доходи Державного бюджету України: проблеми формування та можливі джерела збільшення».

Робота складається з 3 розділів, 107 сторінок, 5 таблиць, 26 рисунків, 71 використаних джерел та 5 додатків.

У першому розділі розглядаються теоретичні та законодавчі аспекти формування дохідної частини Державного бюджету, економічна сутність доходів Державного бюджету, джерела формування та проблеми мобілізації доходів до бюджету.

У другому розділі увага приділяється складу та структурі дохідної частини Державного бюджету України, виявлено вплив податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом та офіційних трансфертів на формування доходів Державного бюджету України, визначено фактори, що впливають на формування доходів Державного бюджету.

У третьому розділі розглянуто зарубіжний досвід формування доходів Державного бюджету та можливість його впровадження в Україні, наведені резерви збільшення дохідної частини Державного бюджету та розроблені шляхи усунення проблем формування доходів Державного бюджету.

ВИСНОВОК

Державний бюджет є головним ланцюгом бюджетної системи. Формування надходжень до бюджету проводиться шляхом перерозподілу доходів, що створюються в країні. Доходи Державного бюджету - це частина централізованих фінансових ресурсів держави, яка необхідна для виконання її функцій. Доходи Держбюджету є суттєвим комплексним фактором впливу на соціально – економічне становище держави, що забезпечує її фінансову стійкість, соціальну стабільність, дає можливість здійснювати перерозподіл коштів на користь пріоритетних галузей економіки, вирішувати проблеми соціального захисту населення. Склад доходів визначений Бюджетним кодексом України. Науковцями виділяються дві основні групи джерел формування доходів бюджету: зовнішні (прямий перерозподіл, міжнародний кредит фінансових організацій або іноземних держав, оподаткування експортно-імпоротної діяльності, валютне регулювання та ціновий механізм) та внутрішні (валовий внутрішній продукт і національне багатство)

Усі процеси, що пов'язані з формуванням бюджету та регламентацією доходів відбуваються згідно з бюджетним законодавством України, у склад якого входять наступні закони та нормативно – правові акти: Конституція України, Бюджетний кодекс України, Податковий кодекс України, Закон України «Про Державний бюджет» на відповідний рік, інші закони та нормативно – правові акти, що регулюють бюджетні відносини.

Питання наповнення Державного бюджету завжди було й буде актуальним для України, оскільки існує велика кількість невирішених проблем стосовно формування дохідної частини бюджету. Серед них можна виділити такі, як проблема щорічного невиконання бюджету; прийняття Державного бюджету з дефіцитом; наявність порушень та недоліків у формуванні доходів Державного бюджету, що викликані неналежним контролем за процесом формування дохідної частини бюджету; відсутнє чітке визначення складу доходів, що закріплені за

загальним та спеціальним фондами; проблема реалізації стратегічного планування на практиці; неефективна бюджетно-податкова політика тощо. Перелічені проблеми створюють загрозу своєчасного та в повному обсязі надходження доходів Державного бюджету.

Результати оцінювання дохідної частини Державного бюджету протягом 2011 – 2015 років свідчать, що основне навантаження з наповнення дохідної частини бюджету лягає на податкові надходження, однак їх частка в структурі доходів щороку зменшується. За період, що підлягає аналізу, податкові надходження зросли на 147,8 млрд. грн. або майже в 1,6 разів і у 2015 році склали 409,4 млрд. грн. Частка податкових надходжень у структурі дохідної частини Державного бюджету скоротилася на 6,58 в.п. і станом на 2015 рік дорівнювала 76,57 в.п. Серед податкових надходжень домінують податок на додану вартість, акцизний податок, податок на доходи фізичних осіб та податок на прибуток. Роль неподаткових надходжень, на відміну від податкових, за останні роки суттєво зросла. Неподаткові надходження за період 2011-2015 рр. збільшилися на 70,9 млрд. грн. і у 2015 році дорівнювали 120,0 млрд. грн. Їх питома вага зросла на 6,83 в.п. і у 2015 році склала 22,44 в.п. Доходи від операцій з капіталом та трансферти займають досить незначну частку у структурі доходів Державного бюджету. На них припадає, щонайбільше, 2 %.

Річний план доходів за останні п'ять років було виконано лише у 2011 та 2015 роках. У 2011 році план було виконано на 100,4%. Головним результатом виконання дохідної частини Державного бюджету у 2011 році став вищий порівняно з попереднім роком рівень фіскальних надходжень. Так, податків до бюджету було сплачено на 56,7% більше, ніж у попередньому році. Річний план 2015 року перевиконаний на 2,4 млрд. грн., або на 0,5%. Головним і єдиним результатом виконання дохідної частини Державного бюджету став вищий (на 8,6%) порівняно з планом рівень неподаткових надходжень.

Усі фактори впливу на обсяг доходів Держбюджету можна розділити на фактори внутрішнього і зовнішнього характеру, які мають економічне, соціальне і

політичне спрямування. У ході проведеного дослідження було виявлено, що на доходи Державного бюджету впливає велика сукупність факторів, але різною мірою. Серед показників, які впливають на обсяг доходів Державного бюджету наступні: ВВП, індекс споживчих цін, середня заробітна платня, експорт, імпорт, обсяг прямих іноземних інвестицій та обсяг державного і гарантованого державою боргу тощо.

До заходів удосконалення надходжень до Державного бюджету України слід віднести: здійснення моніторингу із застосуванням аудиту, аналізу та постійного контролю за стягненням податків, зборів і обов'язкових платежів та мобілізацією доходів бюджету; своєчасна розробка, експертиза, всебічне обговорення й затвердження Верховною Радою проекту «Закону про Державний бюджет» не пізніше грудня кожного поточного року на черговий рік; інвестування бюджетних коштів у розвиток галузей, які втілюють у виробництво наукові досягнення та визначають рівень економічної потужності держави; залучення іноземного капіталу до України; впровадження цивільно-правових методів державного контролю за правильністю та своєчасністю сплати податків фізичними і юридичними особами; забезпечення стабільності, простоти й однозначності в трактуванні податкового законодавства; проведення інвентаризації діючих пільг та пільгових режимів з метою оцінки їх ефективності та доцільності; переорієнтація податкової політики із суто фіскальних цілей на стимулювання економічного зростання тощо.

Враховуючи комплекс макроекономічних проблем та загроз, які супроводжують процес позичкового фінансування державних видатків, економічна стратегія держави має бути спрямована на пошук альтернативних джерел поповнення дохідної частини бюджету. В якості такої альтернативи можуть виступити:

- підвищення податку на прибуток для великих підприємств, тобто фінансових та промислово-фінансових груп, які мають значні річні обороти або ж, навпаки, застосування стимулюючої моделі податку на прибуток, де оподаткуванню за звичайною ставкою підлягатиме та частина прибутку, яку акціонери бажатимуть

отримати в якості дивідендів. На іншу частину прибутку, яку підприємство планує інвестувати, будуть поширюватися спрощені податкові режими у формі знижених податкових ставок на прибуток, або загалом звільнення від оподаткування тієї частини податку на прибуток, яку підприємство реінвестує у модернізацію;

- запровадження підвищеної ставки ПДВ на товари розкоші;
- розширення групи підакцизних товарів: стягувати податок з операцій придбання товарів, які є товарами преміям - класу та / або шкідливі для здоров'я;
- підвищення ставок екологічного податку;
- оптимізація системи податкових пільг;
- посилення боротьби з мінімізацією оподаткування та ухилянням від сплати податків;
- збільшення кількості послуг, що надаються державними органами та пошук нових видів платних послуг;
- запровадження стратегічного бюджетного планування;
- тощо.

Вивчення і дослідження світового досвіду формування центрального бюджету є важливою передумовою для його удосконалення в Україні. Це несе у собі широкі можливості для ефективного впровадження в нашій країні в умовах утвердження в країні ринкових відносин.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що проведене дослідження дало змогу виявити низку проблемних моментів у процесі формування дохідної частини Державного бюджету, що можуть стати предметом подальших наукових дискусій та досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабич Т. С. Макрофінансове бюджетування : навч. посіб. / Т. С. Бабич, Т. В. Жибер ; за наук. ред. В. М. Федосова. — К. : КНЕУ, 2011. — 311 с.
2. Бачо Р. Й. Стан формування доходної частини бюджету України в сучасних кризових умовах [Текст] / Р. Й. Бачо, Е. Й. Иллар, Є. Й. Бачо // Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка. — 2014. — Вип. 42, Ч. 1. — с. 140-145.
3. Боронос В. Г. Особливості реалізації бюджетно – податкової політики України та визначення напрямів її розвитку / В. Г. Боронос // Бізнесінформ. – 2012. - №6. – с. 145 – 148
4. Буздуган Я. Відкриті питання податкової реформи / Віче. – 2012. – № 14. – С. 12—14.
5. Бюджетна система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. В.П.Хомутенко. – Одеса: Видавництво Бартенєва, 2014. – 392 с.
6. Бюджетна система : підруч. / за наук. ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. — К. : Центр учбов. літератури ; Тернопіль : Екон. думка, 2012. — 871 [1] с.
7. Бюджетна система : підруч. / за наук. ред. С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О.П. Кириленко. — Тернопіль : ТНЕУ, 2013. — 624 с.
8. Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 р. № 2456-VI. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
9. Ватаманюк О. С. Детермінанти максимізації податкових платежів великих платників податків в Україні / О. С. Ватаманюк // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. - № 7. – С. 644 – 648
10. В'ячеслав Є. Застосування Податкової пільги / Є. В'ячеслав // Вісник податкової служби України. – 2011р. -№3. -С. 3.-21
11. Гордей О. Д. Удосконалення податкової політики в Україні: соціальний аспект // О. Д. Гордей / Формування ринкових відносин в Україні: Збірник

- наукових праць. – Вип. 3 (154) / Наук. ред. І.Г. Манцуров. – К., 2014. – С. 177–181.
12. Грановська І. В. Проблеми та зміни в Податковому кодексі України // І. В. Грановська // Молодий вчений. – 2016. - № 3 (30). – С. 60 – 63
13. Данилюк М. М. Вплив виконання державного бюджету на макроекономічну стабільність в Україні [Текст] / Марія Миколаївна Данилюк // Економічний аналіз : зб. наук.праць / Тернопільський національний економічний університет; ред. кол. : С. І. Шкарабан (голов. ред.) та ін. – Тернопіль :Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2013. – Том 14. – №1. – с. 241-247.
14. Даньків, В. Й. Роль бюджету у соціально-економічному розвитку держави [Текст] / В. Й. Даньків, М. М. Галас // Науковий вісник Ужгородського університету : збірник наукових праць / ред. кол.: В.П.Мікловда, М.І.Пітюлич, Н.М.Гапак та ін. – Ужгород : УжНУ, 2013. – Вип. 3(40). – С. 219–226.
15. До питання оцінки результатів виконання державного бюджету України за доходами [Текст] / С. В. Юшко // Фінанси України. – 2014. – № 12. – С. 42–55.
16. Дорошенко О.О. Особливості формування дохідної частини бюджету України / О.О. Дорошенко // Ефективна економіка. –2015. – № 10. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: www.economy.nauka.com.ua/pdf/10_2015/66.pdf.
17. Дуда Н. З. Аналіз доходів і видатків Державного бюджету України / Н. З. Дуда, Г. Г. Цегелик // Наукові праці НДФІ. - 2013. - Вип. 4. - С. 77-85. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npndfi_2013_4_10
18. Дулік Т. О. Вектори розвитку сучасної фіскальної політики України / Т. О. Дулік, Т. Ю. Александрюк // Мфжнародний науковий журнал. – 2016. - № 2. – С. 117 – 115

19. Дулік Т. О. Ухилення від сплати податків та їх наслідки для економіки країни / Т. О. Дулік, Р. С. Шаранов // Актуальні проблеми сучасної науки . – 2016. – Том 2. – С. 58 – 62.
20. Єфименко, Т. І. Актуальні питання сучасних стратегій реформування податкових систем [Текст] / Т. І. Єфименко // Фінанси України. - 2013. - № 3. - С. 7-26
21. Зайчикова В. В. Удосконалення бюджетного законодавства в контексті європейського досвіду скорочення дефіциту бюджету / В. В. Зайчикова // Фінанси України. – 2011. - №5. –С. 56- 67
22. Зайчикова В. Фінансові інструменти політики стабілізації державних фінансів в зарубіжних країнах / Зайчикова В. // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Серія «Економіка». – 2013. - №143. – С. 36 – 41
23. Закон України «Про Державний бюджет на 2011 рік» від 23.12.2010 № 2857-VI. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2857-17>
24. Закон України «Про Державний бюджет на 2012 рік» від 22.12.2011 № 4282-VI. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4282-17>
25. Закон України «Про Державний бюджет на 2013 рік від 06.12.2012 № 5515-VI». - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5515-17>
26. Закон України «Про Державний бюджет на 2014 рік» від 16.01.2014 № 719-VII. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/719-18>
27. Закон України «Про Державний бюджет на 2015 рік від 28.12.2014 № 80-VIII». - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80-19>

28. Зварич О.В. Середньострокове прогнозування доходів бюджету та їх взаємозв'язок з макроекономічними показниками / О. В. Зварич // Фінанси України. – 2011. - № 8 . – с. 59 – 75
29. Іванов С., Ковальчук А. Основні принципи та напрями вдосконалення податкової системи України: методологічний аспект// Банківська справа. - 2013. - №4. - С.46-54.
30. Касперович Ю. В. Доходи бюджету як детермінанта економічного зростання / Ю. В. Касперович // Ефективна економіка. – 2012. - №10. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1460&p=2>
31. Ковальов Ю.В. Виявлення основних причин зменшення надходжень до державного бюджету України / Ю.В. Коваль // Сталій розвиток економіки – 2012. - №6. – с. 322-325
32. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
33. Кравченко М. В. Теоретичні та практичні проблеми модернізації податкової системи та розширення дохідної бази Державного бюджету України / М. В. Кравченко // Бізнесінформ. – 2014. - №1. – с. 292 – 296
34. Крисоватий, А. І. Сутність та концептуальні основи формування податкової політики в умовах євроінтеграційних процесів / А. І. Крисоватий, В. М. Мельник, Т. В. Кошук // Економіка України. – 2016. – № 1. – С. 35-51.
35. Лисяк Л. В. Політика фіскальної консолідації в Україні як інструмент стабілізації державних фінансів / Л. В. Лисяк // Ефективна економіка. – 2015. - №8. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4239&p=8>
36. Лондар Л. П. Реструктуризація державного боргу як інструмент підвищення рівня боргової безпеки України / Л. П. Лондар // Екон. вісн. ун-ту : зб. наук. пр. - 2015. - Вип. 27/1. - С. 195-202

37. Лопушняк Г.С. Бюджетне фінансування соціальних видатків в умовах трансформації економіки // Фінанси України. – 2010.- №10. – с. 38 – 46
38. Луніна І.О. Ризики державних фінансів України та шляхи їх мінімізації / І.О. Луніна // Фінанси України. – 2012. - № 2 (195). – С. 4 – 15.
39. Мединська Т.В., Власюк Н.І. Податкова система: Навчальний посібник. 3-є вид., перероб. та доповнене./ Т.В. Мединська, Н.І. Власюк. – Львів: «Магнолія-2006», 2012. – 424 с.
40. Мелих О. Ю. Дефіцит Державного бюджету як індикатор боргової безпеки України / О. Ю. Мелих // Ефективна економіка. – 2016. - №4. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4909&p=3>
41. Мельник В. М. Податкові реформи в умовах гострого дефіциту фіскальних ресурсів: досвід країн ЄС та українські реалії / В. М. Мельник, Т. В. Кощук // Економіка України. - 2014. - № 6. - С. 37-56.
42. Міщенко В. С. Зміцнення бази екологічного оподаткування в Україні : методологія і практика / В. С. Міщенко // Економіка України. – 2016. - № 3. – С. 75 – 87
43. Морозова, Г. С. Вплив податку на додану вартість на формування доходів державного бюджету України / Г. С. Морозова, Є. М. Руденко // Економіка та держава. - 2014. - № 8. - С. 42-46
44. Нікітішин А. О. Основні напрями вдосконалення механізму податкового регулювання / А. О. Нікітішин // Ефективна економіка. – 2016. - №2. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4789>
45. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>
46. Офіційний сайт Державної служби статистики України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

47. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sta-sumy.gov.ua/>
48. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>
49. Офіційний сайт Рахункової палати України. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk>
50. Пірникоза П. В. Причини значних обсягів тіньової економіки в Україні та шляхи їх усунення: фіскальні аспекти / П. В. Пірникоза // // Ефективна економіка. – 2016. - № 4. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4918>
51. Податкова система України: навчальний посібник /За заг. ред. М. Я. Азарова. – К.: Міністерство фінансів України, Національний університет державної податкової служби України, 2011.–656 с.
52. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
53. Радіонов Ю. Д. Проблема ефективності використання бюджетних коштів / Ю. Д. Радіонов // Фінанси України. – 2011. – № 5. – С. 47-55.
54. Рева, Є.Р. Сучасний стан державного бюджету України / Є.Р. Рева // Ефективна економіка. – 2014. – № 6. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3112>
55. Римарська Р. Ю. Збільшення надходжень до бюджету як чинник залучення іноземних інвестицій в Україну / Р. Ю. Римарська // Економіка України. – 2015. - № 8. – С. 31 – 43
56. Родіонов В. Є. Аналіз дохідної частини бюджету України / В. Є. Родіонов // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. - № 12 / 3. – С. 47 – 49
57. Савич І. В. Вплив тінізації бюджетних відносин на макроекономічні показники / І. В. Савич // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2015. – № 2 (167). – С. 117 – 122

58. Сидор І. Неподаткові надходження в контексті наповнення Державного та місцевих бюджетів України / І. Сидор // Світ фінансів. – 2011. – Вип. 3. – С. 113 – 122.
59. Сідельникова Л. П. Ефективність податкових джерел формування бюджетних ресурсів держави / Л. П. Сідельникова // Фінанси України. - 2015. - № 9. - С. 45-60.
60. Сідельникова Л. П. Науково–теоретичне підґрунтя концепції формування доходів державного бюджету / Л. П. Сідельникова // Вісник Криворізького економічного інституту КНУ. - 2013. - № 1. - С. 105-109.
61. Соколовська А.М. Необхідність та шляхи подальшого реформування податкової системи України / Модернізація фінансової системи України в процесі євроінтеграції. - У 2 т. ; [за ред. О.В. Шлапака, П. Єфименко]. - К. : ДННУ “Акад. фін. управління”, 2014. — Т. 1. —С. 117—143.
62. Соломенцева О.О. Шляхи збільшення доходів Державного бюджету України за рахунок податкових / О.О. Соломенцева // Збірник студентських наукових праць. – 2013. – № 2. – с. 92 – 98. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: [http://oneu.edu.ua/pages/cath/finans/files/stud_sbornik_2\(2013\).pdf](http://oneu.edu.ua/pages/cath/finans/files/stud_sbornik_2(2013).pdf)
63. Сторонянська І. З. Податкові надходження в структурі доходів державного та місцевих бюджетів: регіональний вимір / І. З. Сторонянська, Л. Я. Бенівська // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. - 2015. - Вип. 1. - С. 92-97.
64. Тарасенко М.В.Фінанси: навч. посіб.2-ге вид., перероб. і доп. [для студентів ВНЗ] – Одеса, 2012. – 320 с.
65. Турянський Ю.І., Коломійчук Н.М., Гаврилко П.П. Методи, види і джерела формування державних доходів/ Ю.І. Турянський, Н.М. Коломійчук, П.П. Гаврилко// -2011 - №21 – с.297-302
66. Фатюха Н. Г. Боргова безпека України: теоретичний аспект та поточний стан // Н. Г. Фатюха, К. В. Наливайко // Ефективна економіка. – 2016. - №2. -

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4792&p=4>
67. Фінанси. Бюджет. Податки : національна ті міжнародна термінологія : монор. : у 3-х т. / за ред. Є. І. Єфименко. К., 2010. – 248 с.
68. Ходякова О. В. Аналіз непрямого оподаткування в Україні / О. В. Ходякова // Проблеми економіки. – 2014. - №1. – с. 298 – 303
69. Червінська О.С. , Демчук Х.Б., Войтків О.В. / Податок на додану вартість в доходах державного бюджету та проблеми його відшкодування // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – № 21.5. – С. 298-305.
70. Шевчук І. Л. Бюджетний дефіцит та джерела його фінансування в сучасних умовах [Електронний ресурс] / І. Л. Шевчук // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2013. - Вип. 1(1). - С. 226-232.
71. Ярощук М.В. Зарубіжний досвід впровадження бюджетування, орієнтованого на результат оцінювання ефективності використання бюджетних коштів / М.В. Ярощук // Інвестиції: практика і досвід. – 2010 . – № 18. – С. 125-128.